

بسمهتعالي

دانشگاه صنعتی امیر کبیر (پلی تکنیک تهرآن) دانشکده مهندسی کامپیوتر درس مبانی اینترنت اشیاء نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۱–۱۴۰۰ تمرین سری چهارم - نسخه نرمافزاری

انجام این تمرین بهصورت انفرادی است.

دانشجویان محترم توجه داشته باشند که تنها موظف به پاسخگویی به یکی از نسخههای تمرین هستند. لذا در صورت انتخاب نسخهی نرمافزاری (شبیهسازی) نیازی به انجام نسخه سختافزاری نخواهد بود و یا در صورت انتخاب نسخهی سختافزاری نیازی به انجام نسخهی نرمافزاری نیست.

شرح تمرين

هدف از این تمرین آشنایی با پروتکلهای COAP ،MQTT و HTTP و استفاده از آنها به منظور پیادهسازی یک سناریوی واقعی اینترنت اشیاء است. در نهایت این سیستم با یک پلتفرم جهت ذخیرهسازی و پردازش اطلاعات ارتباط برقرار می کند. با توجه به محدودیتهای موجود در things و گرههای میانی، پردازش و عملیات اصلی در پلتفرم انجام می شود.

سوالات تئورى:

- ۱. برتری پروتکل MQTT نسبت به پروتکلهای HTTP و COAP چیست؟ توضیح دهید.
- ۲. بزرگترین مشکل و در واقع ضعف پروتکل MQTT چیست؟ چه راهحلهایی برای حل این مشکل پیشنهاد شده است؟ به صورت خلاصه توضیح دهید.

سوالات شبيهسازي:

شرح سناريو

در این تمرین قصد داریم یک دفتر هوشمند را پیادهسازی نماییم. در این دفتر تعدادی اتاق وجود دارد. کارمند می تواند با وارد کردن شناسه و رمزعبور خود وارد اتاق شود. در صورت تایید هویت کاربر، قفل درب باز می شود و سنسور نور با توجه به درجه روشنایی تعیین شده توسط کارمند، نور اتاق را تنظیم می کند.

در هر دفتر یک سرور محلی وجود دارد که با استفاده از پروتکل MQTT و یا COAP با نود ابتدایی در ارتباط است (در هر اتاق یک برد وظیفه دریافت اطلاعات سنسور نور و صفحه کلید، ارسال آنها برای سرور محلی، دریافت تصمیم گیری و نهایتا کنترل عملگرها را بر عهده دارد که این برد نود ابتدایی ماست). این نود برای شما وجود خارجی ندارد در نتیجه کافی است یک برنامه cli پیادهسازی کنید که شناسه، رمز عبور و شناسه اتاق کارمند را دریافت کرده و از طریق پروتکلهای مطرح شده برای سرور محلی ارسال می کند. نتیجه احراز هویت از طریق سرور محلی برای برنامه شما ارسال می شود و در صورت صحیح بودن، درب باز می شود (با نمایش پیام مناسب) و به منظور تنظیم نور، یک عدد رندوم با توجه به ساعت محلی، در صورتی که بین ساعات ۸ صبح تا ۴ بعد از ظهر قرار داشتیم بین ۶۶ تا ۱۰۰، در صورتی که بین ۸ شب تا ۴ صبح قرار داشتیم بین و ۳۳ و در غیر اینصورت بین شده توسط سنسور است. سپس در صورتیکه مقدار تعیین شده توسط کارمند بیشتر از میزان نور بود، اختلاف این دو مقدار به عنوان روشنایی لامپها نمایش داده می شود (در صورت کوچکتر بودن مقدار صفر پرینت شود). کارمند با زدن دستور exit از دفتر خارج می شود (این برنامه در یک حلقه بی پایان اجرا می شود). دقت داشته باشید پروتکل ارتباطی برنامه شما با سرور محلی باید بین MQTT و یا COAP قابل انتخاب باشد.

در ادامه دو سناریو برای پیادهسازی مطرح میشود. شما موظف هستید یک مورد را انتخاب کرده و پیادهسازی نمایید. دلیل انتخاب خود را توضیح داده و tradeoffهای مطرح را بیان کنید.

سناریوی اول:

سرور محلي

در این سرور یک دیتابیس وجود دارد که وظیفه ذخیره سازی کارمندان احراز هویت شده را بر عهده دارد. می توان در این سرور کاربران ادمین ایجاد کرد. این کاربران ادمین می توانند پس از احراز هویت با استفاده از نام کاربری و رمز عبور خود، با وارد کردن رمز عبور دلخواه و شناسه اتاق، کارمند جدیدی ایجاد کنند که شناسه پرسنلی آن به صورت خود کار افزایش می یابد. (این کد پرسنلی به عنوان شناسه هر کارمند جهت ورود به اتاق تعریف شده، استفاده می شود) دقت داشته باشید این شناسه باید در سرور مرکزی (که در ادامه توضیح داده می شود) یکتا باشد.

اندپوینتهای مربوط به ادمین (موارد مشخص شده با رنگ قرمز نیاز به احراز هویت دارند):

/api/admin/login

ورود ادمين

/api/admin/register

ثبت ادمین جدید

/api/admin/user/register

ثبت كارمند جديد

/api/admin/activities

مشاهده ورود و خروج کارمندان

اندپوینتهای مربوط به کارمند (موارد مشخص شده با رنگ قرمز نیاز به احراز هویت دارند):

/api/user/login

ورود كارمند جهت تغيير تنظيمات

کارمند می تواند از طریق یکی از ۲ اندپوینت زیر میزان روشنایی اتاق خود را مشخص کند (به انتخاب خود یکی را پیادهسازی کنید)

/api/user/:userid?lights=value

در این حالت با استفاده از query parameter تنظیمات انجام می شود

/api/user/:userid

در این حالت بدنه در خواست باید شامل مقدار نور باشد که از طریق آن تنظیمات انجام می شود

سرور مرکزی

روی سرور مرکزی باید بتوان دفتر جدیدی تعریف کرد.

/api/office/register

سرور محلی پس از احراز هویت یک کارمند، یک درخواست حاوی شناسه پرسنلی به سرور مرکزی ارسال می کند. سرور مرکزی پس از ثبت ورود و خروج، تنظیمات مورد نظر کارمند (شدت نور) را برای سرور محلی ارسال می کند.

هر سرور محلی تنها می تواند پس از احراز هویت به کارمندان خود دسترسی داشته باشد. این احراز هویت را توسط apikey و یا jwt پیاده سازی کنید.

ارتباط برد با سرور محلى از طريق پروتكل MQTT يا COAP و بقيه ارتباطات از طريق پروتكل HTTP صورت مى گيرد.

جداول

بر روی سرور محلی تنها اطلاعات ادمین و شناسه مربوط به هر کارمند (شناسه پرسنلی) ذخیره میشود:

admins → user, password

users → id, password, room

سرور مرکزی:

users → id, password, light, office, room

activity → user, office, datetime, type

office → id, name

سناریوی دوم:

سرور محلی

در این سرور یک حافظه نهان داخل حافظه ٔ وجود دارد که وظیفه ذخیره سازی کارمندان احراز هویت شده را بر عهده دارد.

سرور محلی پس از دریافت اطلاعات یک کارمند، یک درخواست حاوی شناسه او به سرور مرکزی ارسال می کند. سرور مرکزی پس از ثبت ورود و خروج، نام و تنظیمات مورد نظر کارمند (شدت نور) را برای سرور محلی این اطلاعات را برای مدت ۱۲ ساعت در حافظه نهان خود ذخیره می کند و در صورت ورود مجدد، همین اطلاعات را لود می کند.

هر سرور محلی تنها میتواند پس از احراز هویت به کارمندان خود دسترسی داشته باشد. این احراز هویت را توسط apikey و یا jwt پیادهسازی کنید.

سرور مرکزی

روی سرور مرکزی باید بتوان دفتر جدیدی تعریف کرد.

/api/office/register

می توان در این سرور کاربران ادمین ایجاد کرد. این کاربران ادمین می توانند پس از احراز هویت با استفاده از یوزر و پسورد خود، با وارد کردن رمز عبور دلخواه، کارمند جدیدی ایجاد کنند که شناسه آن به صورت خودکار افزایش می یابد. دقت داشته باشید این شناسه باید در سرور مرکزی (که در ادامه توضیح داده می شود) یکتا باشد.

اندپوینتهای مربوط به ادمین (موارد مشخص شده با رنگ قرمز نیاز به احراز هویت دارند):

/api/admin/login

ورود ادمین با نام کاربری، رمز عبور و شناسه دفتر

/api/admin/register

ثبت ادمین جدید

/api/admin/user/register

ثبت كارمند جديد

/api/admin/activities

مشاهده ورود و خروج کارمندان

اندپوینتهای مربوط به کارمند (موارد مشخص شده با رنگ قرمز نیاز به احراز هویت دارند):

/api/user/login

ورود كارمند جهت تغيير تنظيمات

کارمند می تواند از طریق یکی از ۲ اندپوینت زیر میزان روشنایی اتاق خود را مشخص کند (به انتخاب خود یکی را پیادهسازی کنید)

¹ In Memory Cache

/api/user/:userid?lights=value

در این حالت با استفاده از query parameter تنظیمات انجام می شود

/api/user/:userid

در این حالت بدنه درخواست باید شامل مقدار نور باشد که از طریق آن تنظیمات انجام می شود ارتباط برد با سرور محلی از طریق پروتکل MQTT یا COAP و بقیه ارتباطات از طریق پروتکل HTTP صورت می گیرد.

جداول

بر روی سرور محلی تنها اطلاعات مربوط به هر کارمند ذخیره میشود:

users → id, password, room, light

سرور مرکزی:

admins → user, password, office

users → id, password, light, office, room

activity → user, office, datetime, type

office → id, name

نحوه تحويل تمرين

- ۱. تحویل تمرین در قالب ۴ فایل ویدئویی انجام میشود که ۲ تای آن شامل سوالات تئوری، مورد سوم مقایسه سناریوهای موجود و دلیل انتخاب خود و مورد آخر بررسی کامل سناریوی پیادهسازی شده است. در هر ویدئو مشخص شود کدام مرحله از مراحل فوق در حال انجام است. توجه داشته باشید که در هر ویدئو تمامی مراحل کار و نتایج به طور کامل حداکثر در دو دقیقه شرح داده شود. تنها ویدیوی آخر حداکثر میتواند ۱۵ دقیقه باشد ولی دقت داشته باشید که باید همه موارد را به درستی پوشش دهید.
- ۲. در هر ویدئو باید مشخص شده باشد که این فایل متعلق به شما است. برای مثال قبل از توضیح مراحل انجام کار، یک فایل word حاوی نام فرد، شماره دانشجویی و بخش مربوطه بر روی سیستم نشان دهید که مشخص کند این ویدئو توسط شما ضبط شده است.
- ۳. تمرین در قالب یک فایل <u>zip</u> تحویل داده شود و باید برای مراحل تئوری تنها ویدیو و برای مراحل شبیهسازی، یک ویدئو به همراه کد وجود داشته باشد. نحوه نام گذاری فایل باید به صورت زیر باشد:
- HW4_studentNumber.zip که در آن StudentNumber شماره دانشجویی سرگروه است. (مثال: (مثال: HW4_9731079.zip
  - ۴. دقت کنید که حجم فایل Zip شده نهایی، حداکثر ۱۵۰ مگابایت باشد.
- هر مرحله از Λ مرحله را به صورت زیر نام گذاری نمایید. این نحوه نام گذاری متناسب با تمرین خواسته شده در هر مرحله است.
  - 01. ProtocolsComparison
  - 02. MQTT
  - 03. ScenarioComparison
  - 04. ScenarioImplementation
    - ⁹. تمامی ویدئوهای ضبط شده باید قابل پخش با آخرین نسخه نرمافزار KMPlayer باشد.
      - ۷. مهلت تحویل تمرین ۸ بهمن ۱۴۰۰ است.
      - ٨. تاخيرها براساس قوانين شيوهنامه اعمال ميشود.
    - ۹. در صورت عدم رعایت موارد ذکر شده، نمره مربوط به بخش خوانایی کسر خواهد شد.

موفق و مؤید باشید